

Pla de suport a l'alumnat d'ESO
Suport a l'estiu, èxit al setembre
Juliol – Setembre 2014

15 juliol 2014

1. Introducció

El 31 de maig de 2013, l'Ajuntament de Barcelona va aprovar una Mesura de Govern amb l'objectiu de millorar els resultats acadèmics de l'alumnat de secundària. De manera experimental i per primera vegada, es va impulsar una actuació de reforç a l'estudi durant l'estiu de 2013 que va comptar amb la participació d'un total nombre 1.891 alumnes d'ESO de la ciutat que havien suspès més de dues assignatures al juny (i per tant eren susceptibles de repetir curs) i que van voler preparar-se aprofitant aquesta iniciativa per a l'avaluació extraordinària de setembre. En total, hi van participar 1.592 nois i noies de 44 centres públics i 299 d'un total d'11 centres concertats.

El programa "Suport a l'Estiu, Èxit al Setembre", finançat íntegrament per l'Ajuntament de Barcelona, es va dur a terme durant l'estiu de 2013, a través de diferents iniciatives: Pla de Repesca i suport educatiu a l'alumnat, com una actuació singular liderada pel Consorci d'Educació de Barcelona; Pla de Suport a les Famílies, a càrrec de l'Institut Municipal d'Educació i serveis oferts des de la xarxa de biblioteques municipals, a càrrec del Consorci de Biblioteques de Barcelona.

Els resultats obtinguts van ser molt positius ja que el 90% de l'alumnat inscrit va assistir a les sessions de reforç i el 65% dels participants van promocionar de curs. Aquestes dades, juntament amb la bona acollida per part dels centres educatius, l'alumnat i les famílies, que van participar del programa i la valoració positiva que va fer-ne la inspecció educativa de Barcelona, sostenen la proposta de donar continuïtat i estendre l'actuació a aquest estiu de 2014.

D'acord amb la Mesura de Govern de maig del 2013, l'Ajuntament de Barcelona torna a finançar íntegrament aquest estiu el "Pla de Suport a l'Estiu, Èxit al Setembre", amb l'objectiu de tornar a ajudar a l'alumnat d'ESO amb algunes assignatures suspeses el juny, i també a les seves famílies, a preparar els exàmens de la convocatòria extraordinària de setembre.

Des del Consorci d'Educació de Barcelona, enguany, es torna a executar el Pla de Repesca, amb més centres públics i concertats participants; l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona ofereix de nou sessions i xerrades informatives adreçades a les famílies de l'alumnat participant i un manual de consells i bones pràctiques per orientar i ajudar els seus fills o filles; el Consorci de Biblioteques de Barcelona ofereix la xarxa municipal de biblioteques de la ciutat, un taller lúdic i de cerca documental per promoure coneixements i habilitats en la cerca a Internet i durant tot el mes d'agost un total de 12 biblioteques municipals de la ciutat que estaran obertes per continuar l'estudi de forma individualitzada. Aquest any, però, com a novetat, l'Institut Barcelona Esports posa a disposició d'alumnat participant en el Pla Repesca la possibilitat de participar, abans o després de les hores de reforç i suport educatiu, en activitats esportives complementàries.

2. Pla de suport per a l'alumnat de l'ESO, estiu 2014

A banda de les actuacions normalitzades dins l'àmbit lectiu i no lectiu que es desenvolupen al llarg del curs, el període de vacances i la preparació dels exàmens de setembre poden esdevenir una bona oportunitat per a compensar situacions poc favorables en l'entorn de l'alumnat.

La iniciativa "Suport a l'Estiu, Èxit al Setembre", totalment gratuïta per l'alumnat i les seves famílies participants, s'ha demostrat un èxit atenent els resultats del treball desenvolupat l'estiu de 2013 i aquest estiu de 2014 es torna a desenvolupar mantenint els principals objectius que descriu la Mesura de Govern i ampliant-se aquest estiu amb la incorporació de la vessant esportiva.

Objectius generals

- Millorar el rendiment acadèmic de l'alumnat d'ESO i augmentar la taxa d'aprovat en relació amb la matrícula de 4t curs, que actualment a Barcelona ha passat del 86,7% (curs 2011-12), al 87,8% (curs 2012-13). L'objectiu prioritzarà el col·lectiu d'alumnat més vulnerables.
- Prevenir l'abandonament escolar prematur de l'alumnat que no compta amb suport familiar per preparar els exàmens de setembre per tal que mantinguin les expectatives de graduar-se i segueixin vinculats i compromesos amb el seu propi procés d'aprenentatge.
- Evitar la mesura de repetició de curs com a alternativa als mals resultats i impulsar al màxim la promoció de curs.

Objectius específics

- Oferir recursos de suport educatiu a l'alumnat de 1r a 4t d'ESO, amb dues o més assignatures suspeses al juny, de manera que l'ajudin a organitzar-se l'estudi, aclarir conceptes, sistematitzar les matèries i aprendre a treballar autònomament per tal d'afrontar amb èxit els exàmens de recuperació de setembre.
- Assegurar que el professorat ha fet arribar a l'alumnat aquell material de suport per l'estudi de les matèries suspeses (dossiers, pautes d'estudi, treballs) i que el que se li exigirà al setembre estarà d'acord amb aquesta planificació inicial.
- Oferir a l'alumnat participant la possibilitat de gaudir d'una activitat esportiva complementària a l'estudi, en els espais del propi centre docent.

- Facilitar eines de suport a les famílies, per tal que puguin implicar-se directament en el procés d'aprenentatge dels seus fills i filles.
- Coordinar els recursos complementaris del Consorci de Biblioteques, per tal de posar a l'abast de l'alumnat espais adequats i activitats per una educació integral durant el mesos d'estiu.

2.1. Repesca d'estiu vinculada al programa Èxit1 del Consorci d'Educació

És un projecte del Consorci d'Educació de Barcelona per donar suport a l'alumnat de secundària que té més de dues assignatures suspeses al juny (i, per tant, és susceptible de repetir curs) i es presenta a la recuperació al setembre, aprofitant la metodologia i estructura de funcionament del programa Èxit-1 de reforç escolar, que es desenvolupa durant el curs escolar a 33 instituts públics de la ciutat i a 83 escoles de primària.

Participació estiu 2014:

-Centres públics participants: 51 instituts públics

Places: Per a un total de 1.990 nois i noies. Fins a un màxim de 40 alumnes per centre, de 1r a 4t d'ESO que ha suspès de dues a quatre matèries a la convocatòria ordinària del juny i es presenta a la convocatòria extraordinària de setembre. El professorat del centre seleccionarà aquests alumnes tenint en compte la seva motivació per a estudiar i aprofitar el recurs i la seva situació familiar.

Calendari: Tres setmanes d'estiu, de l'1 al 18 de juliol i l'1, 2 o 3 de setembre (intercalant amb els exàmens), a concretar amb cada institut.

Horari: matins en dos torns: de 9h a 11h i de 12h a 14h. Implica un total de 30 hores de reforç.

Lloc de realització: Espais del propi institut, aules, biblioteca, aula d'informàtica.....

Organització en els centres públics:

L'activitat de reforç es desenvolupa amb els amics@grans, els amics de la lectura i els coordinadors que desenvolupen la tasca durant el curs, en l'àmbit del programa Èxit-1. Així es garanteix la continuïtat de la metodologia de treball. Es comptarà amb un amic@gran per cada 10 alumnes i un coordinador/a per cada centre. El coordinador/a haurà de vetllar pel bon desenvolupament de l'activitat i assegurar la coordinació amb els/les referents de l'equip docent. En la composició dels equips es garanteix que aquests estudiants universitaris o de cicles formatius superiors dominin les matèries, tant de lletres com de ciències, per tal de fer un suport efectiu a l'alumnat

- Per tal de garantir l'èxit d'aquesta activitat de reforç, és imprescindible la coresponsabilitat del propi institut que s'ha de concretar en els següents compromisos:
 - Designar un professor/a referent que estigui present els dies que es desenvolupi l'activitat a l'institut i que faci d'enllaç amb la resta de professorat del centre per tal de concretar les tasques d'estiu que es demanen de cara a la recuperació de les assignatures suspeses.
 - Preparar el material de suport adient per cada alumne (un dossier d'estiu) que faciliti la tasca d'estudi.
 - Seleccionar els alumnes participants, i gestionar les autoritzacions de les famílies.
 - Gestionar la informació i la implicació de les famílies.
 - Facilitar les dades de l'avaluació extraordinària de setembre, per poder avaluar el programa.

Abans de finalitzar l'activitat del mes de juliol, es farà l'acompanyament als alumnes participants per tal de donar a conèixer els recursos complementaris que es desenvolupin a l'entorn durant el mesos d'estiu.

-Centres concertats participants: 13 centres educatius

Places: Per a un total de 376 nois i noies.

Convocatòria d'ajuts pels centres concertats:

Novament el Consorci d'Educació de Barcelona ha publicat una resolució per la qual s'han convocat ajuts a centres privats sostinguts amb fons públics de la ciutat de Barcelona per a l'organització de sessions de reforç escolar durant l'estiu a fi de preparar l'avaluació extraordinària de setembre. Enguany la convocatòria també ha previst una dotació per la organització de l'activitat d'esportiva complementària a l'estudi. Enguany participaran un total de 13 centres concertats i 376 alumnes. Un dels centres participants preveu complementar l'activitat de reforç amb l'activitat esportiva.

2.2. Iniciatives impulsades des de l'Ajuntament de Barcelona

2.2.1.- Matins d'estudi, matins d'esport: més i més (Institut Barcelona Esports):

Com a novetat d'aquest any, diferents centres educatius participants en aquesta iniciativa, tant públics com concertats, ofereixen a l'alumnat participant la possibilitat de participar en activitats esportives complementàries dins de l'oferta "Matins d'estudi, matins d'esport: més i més", que impulsa l'Institut Barcelona Esports. Aquesta iniciativa és també totalment gratuïta i restringida a l'alumnat que participa i assisteix al Projecte Repesca, impulsat pel Consorci.

Les activitats esportives es desenvoluparan abans o després de l'activitat d'estudi.

Centres participants: 41 instituts públics complementaran l'activitat d'estudi amb la d'esport

Places: Hi poden participar un total de 1.674 alumnes. Fins a un màxim de 40 alumnes per centre.

Calendari: Tres setmanes d'estiu, de l'1 al 18 de juliol

Horari: matins en dos torns: de 9:30 a 11h i de 12h a 13:30h. Implica un total de 21 hores d'activitat esportiva

Lloc de realització: Espais del propi institut, pistes esportives, gimnàs pati.

Metodologia: El programa esportiu s'ha dissenyat conjuntament amb diferents operadors de la ciutat, que han sigut triats des dels districtes. Els operadors han proporcionat el monitoratge que farà la docència, així com participarà de la formació que s'ha dissenyat del 25 al 30 de juny on es treballarà el programa de continguts esportius a dur a terme.

2.3.1.- Suport Educatiu a les famílies (IMEB)

El programa Suport Educatiu a les Famílies que durant el curs impulsa l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona se suma al pla "Suport a l'estiu, èxit al setembre" a través de diferents xerrades informatives de suport educatiu que tenen com a objectiu acompanyar els pares i les mares de l'alumnat d'ESO participant en aquest pla de suport a l'estiu. Aquestes sessions formatives a les famílies són també espais on els pares i les mares consulten els seus dubtes, amb l'objectiu prioritari d'ajudar a l'èxit escolar dels seus fills o filles.

Així, també, s'ha editat i distribuït, com a material de suport educatiu a les famílies, el díptic informatiu "*L'Èxit del meu fill l'èxit de la meva filla també depèn de mi! 10 accions que les famílies poden fer per donar suport a l'èxit escolar*", amb recomanacions i consells adreçats als pares i les mares.

S'han desenvolupat, en total, més de 20 xerrades informatives impulsades des de l'IMEB, adreçades als pares i les mares, als diferents centres educatius de la ciutat que participen enguany en el pla "Suport a l'estiu, èxit al setembre".

A nivell general, el programa Suport Educatiu a les famílies és un projecte impulsat per l'Institut Municipal d'Educació amb la col·laboració dels districtes municipals. Té com a objectiu fomentar la implicació de les famílies com a agents educatius fonamentals, tot establint continuïtats entre el context familiar i l'escolar i donant-les el suport necessari. Consisteix en el desenvolupament d'accions formatives dirigides específicament a les famílies, oferint marcs de reflexió dels diferents reptes que el creixement dels infants i joves planteja a mares i pares.

A qui s'ofereix l'activitat: A les famílies de l'alumnat dels instituts de Barcelona de 1r a 4t ESO amb matèries suspeses.

Calendari: mes de juny-juliol

Horari: S'han programat en sessions d'una hora i mitja, i es planificaran a tots els districtes de la ciutat, en diferents horaris per facilitar què les famílies puguin assistir-hi.

Lloc de realització: Espais del propi institut, aules, biblioteca, aula d'informàtica, etc.

Organització:

- S'ha publicat decàleg / díptic amb les pautes bàsiques que facilitin el suport familiar per l'alumnat que participa en el programa..
- S'han desenvolupat accions formatives, amb grups d'un màxim de 40 famílies, enfocades a explicar el decàleg i treballar eines i recursos perquè puguin donar suport als fills en la preparació dels exàmens, i ajudar-los en l'organització del temps d'esbarjo i la responsabilitat de recuperar les matèries pendents.
- Per tal de facilitar l'accés de les famílies a les accions formatives, se n'oferiran a cada districte, amb especial atenció per l'alumnat dels districtes de Ciutat Vella, Nou Barris i Sants-Montjuic.
- Les persones que impartiran les accions formatives seran especialistes en la matèria, i facilitaran la màxima comprensió a les famílies assistents, generant una formació participativa on les famílies es sentin acollides i tinguin un espai per consultar els seus dubtes.

Desenvolupament:

S'han desenvolupat més de 20 accions formatives repartides pel conjunt de districtes de la ciutat, amb una mitjana d'assistència de 17 persones per acció.

La participació global ha estat de 301 persones assistents, el 70% de les quals eren dones.

Els resultats de l'enquesta de satisfacció obtenen una valoració global de 4,55 sobre 5.

2.4.1.- Xarxa de biblioteques de Barcelona

La Xarxa de Biblioteques municipals és un recurs fonamental per tal que l'alumnat pugui continuar l'estudi de forma individualitzada durant l'estiu. En aquest sentit podran disposar de les 40 biblioteques de la ciutat, de les quals 12 (un mínim d'una per districte) es mantenen obertes també durant el mes d'agost.

Els coordinadors del programa Repesca de cada institut, podran fer la visita a la biblioteca del districte durant el temps que dura el programa i com a recurs quan acaben el reforç a l'institut. Els amics@grans faran l'acompanyament d'aquell grup d'alumnes que estigui interessat en aprofitar l'espai de la biblioteca per a fer els deures d'estiu i coordinar-se amb el director o directora de la biblioteca corresponent.

Des de la xarxa de biblioteques han programat tallers complementaris al Programa Repesca, des d'una perspectiva lúdica.

A qui s'ofereix l'activitat: Als alumnes del 64 centres públics i concertats que participen en el programa.

Ajuntament de Barcelona

Calendari: mes de juliol

Horari: Matins: 11 a 12.30h. Tardes: de 16 a 17.30 o 18.30 a 20h.

Lloc de realització: 23 biblioteques

Organització:

- S'ha programat el taller 'Es busquen aliens', per buscar i trobar informació a la xarxa de manera àgil i autònoma, adreçat als estudiants de secundària.
- S'han elaborat dos materials per als tallers: un relatiu als continguts del taller i una guia de consulta de recursos electrònics
- Els tallers s'han programat a 23 de les 40 biblioteques de la ciutat i consten d'una hora i mitja per quatre sessions en total.
- Amb la intenció que els estudiants freqüentin la biblioteca i la descobreixin, com a espai tant d'estudi com de recerca d'informació, es premiarà els estudiants que hi vagin un mínim de 12 vegades durant l'estiu. Es donarà una postal amb 12 requadres en blanc que s'hauran d'anar segellant cada dia que es vagi a la biblioteca.

3. Pressupost Pla de suport estiu 2014

Programes	Import
Projecte Repesca estiu 51 instituts	123.073 €
Dotació convocatòria ajuts concertats (estudi-esport)	74.043 €
Matins d'estudi, matins d'esport: més i més: 41 instituts	104.616 €
Suport a les famílies (50 centres)	5.040 €
Tallers a les biblioteques "	17.600 €
TOTAL	324.372 €